

A'

CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL:

Nro 23.

Költ Bétsben, Sz. Mihály Havának (Septembernek)
18-dik napján 1801-dik Eftendőben.

Magyar Ország.

Fiuméből September 4-dikén. — A' Magyar Littorálékon eddig uralkodott Vénusi nyavaja, napról napra szerentsés elő menetellel irtódik ki felé; de mivel a' Zagráb Vármegyei szomszéd helyekben is szélesen el terjedett az a' veszedelmes nyavalya, úgy hogy egész Karlstad Városáig számos ház népeket lehet találni, kik abban vesződnek: erre való nézve, Guberniális előtűlt Klobusiczky Jósef Urat, méltóztatott Ő Felsége a' nevezett Vármegyébe Kommisszáriussá ki nevezni, kinek vigyázása alatt, a' Vénusi nyavalyának,

B b

itt is azok szerint a' rendelkezések, és már meg határozott Orvoslás módjai szerint, vessenek határt, mellyek szerint az, a' Magyar Littoralákon meg esett.

Német Ország.

Hamburgból September 2 dikán. Mind ez ideig hafzontalan vólt a' Hannóverai Kormány. széeknek a' Berlíni Udvarnál az eránt tett kérése, hogy húzzák vissz a magokat a' Pruszszus seregek ebből a' Választó Fejedelemségből. A' Berlíni Udvarnál lévő Anglus Követ, Lord Carysford, rá akarta beszélni az oda való Orosz Követet, hogy legyen eszközül ennek a' dolognak a' Királynál való meg nyereségében, de ez azt felelte, hogy abban nints el erefztve az Orosz Udvartól. És így máig is benne vagynak Hannóverában a' Pruszszus seregek, mellyek egyéb eránt szoros fenytéket tartanak magok között. A' Hamburgi vidéken eddig táborozott Dánus Regementek, rendes kvártélyaikra mindnyájan vissz a tértek.

Regensburgból September 5 dikén. Sándor Császár hozzá kezdvén az uralkodáshoz, megengedte vólt az idegeneknek a' Birodalomba való szabad menetelét, és a' külföldi portékáknak akadáj nélkül való bé-vitelét; de némelly tudósítások szerint úgy láttzik, hogy ennek a' szomszéd Státusokra nézve felettébb hafznos Császári engedelemnek, sok helyeken ismét vége van, mivel valamelly titkos hadi készületek tétetődnek benn a' Birodalomban, mellyek a' Császár megkoronáztatása után fognak világosságra jöni.

Baváriából September 10-dikén. A' Baváriai Választó Fejedelem, a' Lünevilli békesség 7-dik tizikkejének jó móddal lehető végre hajtása eránt ilyen formán jelentette ki a' maga vélekedését: Ő Felsége a' Császár, az egész Birodalom nevében kötött Lünevilli békesség 6-dik tizikkejében, a' Rajna bal partján fekvő tartományokat által engedte az Frantzia Respublikának; a' 7-dik tizikkelyben pedig, a' kárt vallott Fejedelmek jószágának, a' Birodalomban belől, a' Rajna jobb partján, szekulárizáció által lejendő ki pótolását megígérte. Melly tizikkelynek a' maga egész ki terjedésében való végre hajtása, hogy annál jobb móddal; és rendesebben menjen végbe; szükséges a' következőkre mint valamelly sinór mértékre vigyázni. 1.) Ki az a' kinek kárát ki kell pótolni? 2.) A' kár ki pótolása módjára. 3.) az a' felől való tanátskozásnak és végezésnek formájára. 1.) A' szemely ki a' Birodalmi gyűlés előtt a' maga kárának ki pótoltatását kívánhatja, a' Lünevilli békesség 7-dik tizikkeje szerént meg van határozva, hogy olyan Fejedelem lehet, ki a' Rajna bal partján jószágát el vesztette. 2.) A' kár ki pótolását intézni kell: a.) ahoz a' kárhoz, mellyet valamelly Fejedelem vallott, hogy t. i. annyi népességű 's jövedelmű tartományt kapjon, mint a' millyet el vesztett b.) arra kell vigyázni, hogy valamely kárt vallott Fejedelemnek a' kára, a' Rajnán innen meg maradt józága szomszédjában eső, más valamely józágnak szekulárizálása által pótolódjon ki; hogy így minden birtoka a' mennyire lehet egy rakásban legyen. c.) mivel a' kárvallásokat szekulárizáció által kell ki pótolni.

természetes következés az, hogy azok a' papi jószágok, melyekből a' birtokos ki hal, üressen maradjanak mind addig, míg minden kárt vallott Fejedelmek egészszén ki nem elégítődnek d.) a' szekulárizáció alkalmatosságával, tekintetbe kell venni azoknak a' birtokosoknak állapotját, kiknek eddig birt jószágaikról le kell mondani. 3.) Mivel ezt a' munkát, úgymint a' mellynek el végeződésétől függ az egész Német Birodalom java és tsendessége, sok ideig húzni halasztani nem lehet: jó volna ha a' Birodalombeli Státusok egy Deputátziót neveznének ki, melly a' meg károsodott Fejedelmek kárának ki pótolását ki dolgozná, és azt a' Birodalmi gyűlésnek a' helybe hagyás végett bé mutatná.

Frantzia Ország.

Párisból September 1-ső napján. Azt állítják az ide való újságok, hogy a' Pápával kötött egygyességben, a' Pápa birodalma, és a' Cisalpinai Respublika között lévő ha ár is ki van szabva. — A' Frantzia partokon mindég újabb újabb Battériákat készítenek, nevezetesen a' Boulognei-ek annyira meg vagynak már erőssítve, és olly mesterséges készülűek, hogy sokba fog az Anglusoknak kerülni, ha még harmadszor is próbát találnak rajtok tenni. — A' minapában egy igen mesterségesen készült író asztalt árúltak a' Fő Konzulnak, mellyből, ha a' rúgóját meg nyomják egy óra pattan ki, mellyen Bonapartének minden ütközetei és győzedelmei gyönyörűen elő vagynak adva. Meg vallotta ugyan a' Fő Konzul, hogy

soha még olly mesterséges remek munkát nem látott; de nem vette meg, rész szerént azért, mivel 2000 Luidóron tartották, rész szerént azért, mivel úgymond az ő győzedelmeinek és ütközeteinek ki ábrázolása, meg sérti az ő Respublikai modestiáját.

Párisból September 2-dikán. A' Mársíliai kikötőhelyet óltalmazó erősségeket meg javítják, mivel tartanak az Anglusoktól, hogy alkalmatosságot keresnek Mársília meg támadására. — Frantzia Ország külömbb külömbbféle vidékeiben még taláztatott Chuansokat el fogdosták, és találtak nállok 32,000 flintát, 15 mázsa puska port, sok gojóbisokat, és más hadi eszközöket, melyek mind Anglus fábrikákból kerültek, és Anglus tzimerek vagynak rajtok. — Azt állítják közönségesen, hogy a' Pápával kötött egygyezés szerént, a' még el nem adott nemzeti jószágokból, a' Kathólikus Papok fognak fizetődni. Azt is hirtelik, hogy ennekutánna, a' más valláson lévő egyházi szolgák is a' közönséges Kaszszából fizetődnének, leg alább annyi bizonyos, hogy a' Frantzia Országban lévő Református, és Lutheránus Papok mostani állapotja felől a' Kormányfészék tudósítást kívánt.

Párisból September 3-dikán. A' mesterségek Párisi Museuma, leg első most egész Európában, hol egygyüött vagynak mind azok a' remek munkák, mellyek a' revolútzió előtt külömbb külömbbféle Országokban voltak mintegy szélyel szórva. Van benne az idegen nemzetek Oskoláiból került 1390 darab festés, 270 darab régi Frantzia munka, és

1000 darab, az újabb Frantzia Oskolákból. Továbbá van benne 20,000 külömbb külömbbféle rajzolat, 30,000 ki mettzet réz táblák, 150 régi álló képek, és sok Hetrúriai drága edények. Hogy pedig ne tsak Párisban legyenek ezek a' többnyire Olasz Országból került drágaságok; azt végezték a' Konzulok, hogy osztassanak széllyel Frantzia Országnak több nevezetes városaiba is.

Párisból September 4-dikén. A' mi Kormányfőnk és Anglia között már egynéhány hónapoktól fogva fojó békességes alkudozás, a' mint reméljük nem lesz haszon nélkül való. A' békesség előljáró tzikkejei még ugyan nintsenek meg erősítve, de ahoz van a' dolog közelebb, mivel mind a' két részről való Kormányfő meg egygyezett már a' fő pontokban. A' Fő Konzul nem utazik már el a' tenger partokra.

Párisból September 5-dikén. A' Pápával kötött egygyességnek nem tsak az a' tzielja, hogy az Ekklesiái dolgok jó rendbe vétetődjenek; hanem ezenkívül az ifjúság közönséges nevelése is, mely a' revolútzio idejétől fogva igen szomorú állapotban vólt, és a' mellynek meg jobbítására tzielőző plánumon már most szorgalmatosan is dolgoznak. — Különös dolog, hogy még, sem Mársiliába, sem Toulonba Frantzia Katonákat Egyiptomból nem hoztak az Anglus hajók, holott a' Kairói kapitulátziónak még Július 28-dikán alá íta mindenik fél a' maga nevét, és attól az időtől fogva, egész hetekig kedvező szél fújt. A' honnan nem ok nélkül gyanakodik a' mi Kormányfőnk, hogy Adm. Keith új akadályokat akar

a' kapituláció elébe vetni. — Most olyan munkában foglalatoskodik a' Kormányfő, melly által, a' kiköltöztek dolgának egészen vége szakad. Nevezetesen egy olyan laistromot készít mellyben azoknak a' kiköltözteknek neve lesz felírva, kik örökre kirekesztődnek a' Respublika határaiból; és a' kik ott fel nem lesznek téve, hazájokba bátran vissza térhetnek. E' szerént a' laistrom szerént 140,000 ki költözött Frantziák közül, mintegy 10,000-en zárattatnak ki hazájokból.

A' Prytanéum nevű nevelő házban, az újabb rendelkezések szerént 900 olyan nevendék ifjak vagynak már bévéve, kiknek Attyaik a' hazaszolgálatjában vesztették el életüket. Négy nevezetes szakaszokra van ez az egész Institutum felosztva, mellyek közül a' három elsőben, úgymint Párisban, Sz. Cyrben, és a' Sz. Germainben 600, a' negyedikben pedig, melly Compiègne-ben van, 300 nevendék ifjak vagynak, kiket a' Státus maga költségén tart, és mindeniknek ruházatjára 's ételére fizet külön külön Párisban 700, Sz. Cyrben, és Sz. Germainben 650, Compiègneben pedig 450 Frankot. Ezek a' nevelő Institutumok függenek Párisból, és 25 ifjú teszen egy kompániát.

Ha még azok a' nyughatatlanságok, mellyek Helvétziában azóta mutogatják magokat, mióta új lábra akarják ezt a' Respublikát állítani, tovább is tartanak: az a' 10,000 főből álló Frantzia sereg, melly most ott táborozik, 15,000 emberrel fog szaporíttatni.

Anglia.

Londonból Augustus 28-dikán. Minekutána Mádera szigetét el foglalták volna az Anglosok, a' szomszéd Kanáriai szigeteket is, mellyek a' Spanyolokhoz tartoznak, el akarják foglalni. Már ez előtt négy esztendővel meg akarta ezeket venni Nelson, de semmire nem mehetett vele. Itt vesztette vőlt el a' jobb karját. Nagyon tsudálkoznak itt rajta, hogy a' Kairói kapitulálás, a' Frantziákra nézve olyan szerentsésen ment véghez, hogy még minden hadi készületeikkel egygyütt mehetnek vissza hazájokba.

Londonból Augustus 29-dikán. Az Opposicionális újság, nints meg elégedve Lord Nelsonnak a' Boulognei hajós sereg ellen két ízben tett próbájával. Azt mondja nevezetesen, hogy az mindenik sok derék Anglus katonák életébe került, még is gyalázatjára van Angliának. Vagy talám arra várakozunk, hogy az ellenség jól neki készül-vén ki evezzen a' tengerre, és majd akkor meg támadjuk, 's laposs fenekű hajóit el sűjjesztjük. De azt ne várjuk, mert sokba lehetne fogadni, hogy Bonapárténak minden erőszakos készületei mellett is valósággal nemtűzélja, hogy Angliába ki száljanak a' Frantziák, mert úgy mindenét kotzkára tenné ki, ha ez el nem találna sülni. A' Bresti hajós seregről is ugyan így lehet gondolkodni, melly többnyire Spanyol hajókból áll, a' Spanyolokhoz pedig magok sem bíznak a' Frantziák. De nem is lehet, mert melly tsekély legyen a' Spanyol hajós sereg a' miénkhez képeest, meg

mutatta ez előtt 5 esztendővel Lord Sz. Vincent, csak ugyan a' Sz. Vincenti foknál, a' hol ő 15 línea hajóval 27 Spanyol hajót meg támadván, közüllök 4 nagyobbat el vett. Admirális Saumarez is még mutatta Gibráltárnál Július 13-dikán, hogy kevés hajós sereggel is mennyire meg lehetesen rongálni a' Spanyolokat. — Mihelyt ki takarodnak a' Frantziák Egyiptomból, azonnal vízfőzsa fog jöni Angliába a' mi ott lévő hajós seregünk, és csak kevés része fog a' közép tengeren maradni. És ha az alatt a' békesség meg nem kéfszül, nagy hadi erőt fog küldeni a' mi Kormányfőnk a' Spanyolok Amerikai birtokaik ellen, az ott már régen rakásra gyűjtött kintsnek elhozására.

A' Boulognénál esett utóbbi tsatakor, látván a' Frantzia előljáró hajós sereg kormányozója az Anglusoknak feléje való közelítését, így kiáltott hozzájuk: Vitéz Anglusok! azt javaslom, hogy távozzatok el innen. Semmire sem tudtok itt menni, és csak haszontalanul fogjátok derék katonáitok vérét ki ontani, ha reánk akartok ütni.

Batávia.

Hágából Augustus 31-dikén. Nyóltz nap óta számos Anglus hajók mutogatják magokat a' Hollandiai partok előtt; nevezetesen pedig a' Flesingai partokra reá akartak ütni, és már olyan közel mentek vólt azokhoz, hogy a' partokon lévő battériákból tüzelni lehetett reájok. De mivel látták hogy mindenütt rettenetesek az [öltalomra

tett készülétek, nem mertek próbát tenni. Generális Augereau maga jelen volt Zelándiában, és bátorította az egyesült Frantzia's Hollandus seregeket a' vitéz ellent állásra. Mindjárt el következik most a' napnak és éjtzakának egyenlősége (aequinocium) és az azzal egygyütt járó tengeri zürzavar, a' mikor kénytelenek lesznek az Anglusok, kik öhelyeikbe visszafutni. És így múlik el ismét egy nyár, a' nélkül, hogy vagy egygyik, vagy másik fél, valami fontos dolgot hajtott volna végre. Most mindenütt ez a' kérdés forog fel. Valyon az e' valósággal a' tétje, a' Frantzia Kormányfőinek, hogy Angliába ki szálljanak Katonái? De a' melyre lehetetlen egy általában megfelelni. Mert téteti ugyan Frantzia Ország a' szörnyű készüléteket, a' partokat minden felé el borította a' sok Katonaság; és a' kikötőhelyekben szüntelen készítik a' hajókat: de mindezekkel, ha csak kockára nem akarja szerencsétét ki tenni, nem lehet az Angliába való ki szállást meg próbálni. Mert ez, nem eshetne meg egyébképpen, hanem a' Bresti és Hollandiai hajós seregek segítségével, mellyekre számtalan Katonaságot kellene fel ültetni. De egygyik hajós sereg sem evezhet úgy ki, hogy az ellenség seregére ne bökkenjen, bár ha az idő és a' szél kedvező lenne is nékik, és az Anglusok szemségét valami úton módon meg találhatnák is. De ha nem az Angliába való ki szállás is a' valószínű tétje Frantzia Országának, még is sokat nyér az által, hogy az egész világ abban a' vélekedésben van felölle. Mert ez által arra kényszeri-

ti az Anglus hajós-sereget, hogy a' partok őltalmazására szüntelen vígyázzon, és erre való nézve, temérdek hadi népet kell az Angliai Ministeriumnak mind a' három egygyesült Országokban tartani; a' honnan, a' had további húzása halasztása által, Angliának nemzeti adóssága napról napra nevekedik, a' midőn Bonapárte okossága által, még a' hadakozás idején is, Frantzia Ország Finántziájának állapotja szemlátomást javúl, és inkább inkább rendbe szedődik. Kéttség kívül tovább ki álhatják tehát a' Frantziák a' hadakozást, az ellenség földjére való ki szállás színe alatt, mint az Anglusok.

Hágából September 2-dikán. Tegnap azt a' tudósítást hozta egy Kurír a' tengeri dolgokra ügyelő Ministernek, hogy az Anglusok, nagy hadi erővel közelítenek sok helyet a' tenger partokhoz. Generális Augereau és Victor, mindjárt el utaztak a' Mósá vize foka felé; egyfzersmind pedig sok Frantzia fél brigadákhöz az a' parantsolat ment, hogy üljenek hajókra. Admirális Vinternek Texelben tudtára adódott, hogy magára vígyázzon, mert az ellenség meg támadja. Maga is a' tengeri dolgokra ügyelő Minister ma estve el fog menni a' tenger partokra. Tegnap már nagy ágyúzásokat hallottunk, de hogy mi történt, még nem tudjuk. Azomban nem igen félünk az ellenség ránk ütésétől; mert a' milyen nehéz lesz a' Frantziáknak, szereztsésen ki szállani Angliába; éppen olyan nehéz lesz az Anglusoknak a' mi hajós seregeink szélyel verésében bóldogólni.

Brüsselből September 2 dikán. Minden ha-

di hajóknak, mellyek eddig a' Cherburgi, Havrei, és Dieppei kikötőhelyekben voltak, késedelem nélkül Boulognéhoz kell evezni, hol már 66 külömbb külömbbféle nagyságú hajók egygyesítették magokat Latouche Admirális vezérlete alatt. Szüntelen gyűl a' katonaság is Boulognéhoz; más Regementektől pedig, mellyek a' tenger partokon feküdtek, sok száz katonát bocsátott el a' tengeri dolgokra vígyázó Minister szabadsággal, és a' hadi Kommisszáriusok között is 250 erefztett el közelébb hivatalából.

Nevezetes elegyes Levelek.

Közlünk némelly nevezetes dolgokat E. Olvasóinkal Báró Zach nagy érdemű hazánkfiának, Monatliche Correspondenz zur beförderung der Erd und Himmelskunde név alatt esmeretes, hónaponként ki'jöni szokott írásából. E' folyó esztendőnek Július hónapjában ki bocsátott Kötetje eleibe van téve Burckhárdt János Károly, 1773-ban, Lipsiában született igen híres Mathematikusként képe, életének rövid leírásával egygyütt, melyben ezeket olvassuk a' 42-dik oldalon: Hogy a' Mathezi tudománya az elmét élesíti, az okosságot egyenes ítéletre és józan gondolkodásra szoktatja, régtől fogva tudva lévő dolog. De hogy a' szív erköltsi tulajdonságaira is sokat tesz, hogy az igazságnak és jó rendnek szeretét abba kivált míg gyenge, bé nyomja, az is igaz. A' tapasztalás bizonyoson tanítja azt, a' mit minden közönséges Oskolákban lévő szemes tanító észre vehet, hogy a' Mathezi megta-

núlására különösen alkalmas ifjak, magokat leg jobban tudják a' jó rendhez tartani, és ha jó út mutatójok van, 's tudományokban meg lehetősön elő mennek, annyira le köteleztetnek a' Mathézis által, hogy rendszerént a' leg szorgalmatosabb, leg jobb rendet tartani tudó, és leg jobb erköltsű tanulók szoktak lenni. Egy fő Német Oskolában lévő, nagy és különös tekintetű tanító, 40 esztendei tapasztalása után azt állítja, hogy tanítói hivatálának le fojta alatt, tsak egy feslett erköltsű tanulót sem esmert, a' ki a' Mathézisnek tanulására különös szorgalmatossággal reá adta magát, holott más tudományokban sok jeles emberek vagynak, kik a' mellett roszsz erköltsűek.

Bártsak ez az igazság sok szüléknek, előljáróknak, nevelőknek, és a' közönséges nevelő Intitútumok gondviselőinek szemekbe tűnne. Kiváltképpen Német Országban a' nevezett tudománnyal tellyességgel semmit sem gondolnak, vagy pedig a' mi még ennél is roszszabb, úgy tanítják, hogy az ifjak szívét tölle egésszen el idegenítik. Már Ovídius azt mondta azokról, kik ezen tudománynak felségesebb részére adták magokat: *Non Venus, aut vinum, sublimia pectora fregit*, az az, hogy a' kikebben a' ditsösséges tudományban gyönyörűségeket találják, azokat sem az aszszonyozás, sem a' bor ital nem vesztegetik. Amaz igen híres La Lande nevű Párisi Astrónomus is, ezeket írja Munkájának előljáró Beszédjében: A' tudomány leg jobban meg őrzi az embert a' rendzletlen indulatok ellen,

de van különösön egy tudomány neme, melly a' lelket fel emeli, azt meg erősíti, és a' melly leg bátorságosabb fegyvereket ad a' veszedelmes indulatok ellen, ez a' tudomány a' Mathézis, különösön pedig az Astronomia. Azok a' tsudállatos dolgok, mellyeket abban fel fedezünk, a' lelket magok rabjává teszik, és azt oly nemes tárgyakkal foglalják el, mellyek tellyesek gyönyörűséggel, és semmi veszedelmet nem okoznak: ezek emelik fel a' képzelődést, tökéletessé teszik a' lelket, bé töltik és meg elégítik a' szívét, el távoztatják a' veszedelmes és hijában való kívánságokat, és szüntelen új örömet szereznek. Tudva van, hogy Bonapárte Fő Konzul, nagy részent a' Mathézis tudományának, melyben igen jártas, köszönheti, hogy olly rendkívül való dolgokat követett el ifjú korában. Tudva van az is, hogy 1798 dik elztendőtol fogva, Bonapárte példájától fel gerjedvén az ifjú Katona Tisztek, tsak nem közönségesen a' Mathézist kezdték tanulni. Midőn nem régen az Oskolákat meg látogatta volna Bonapárte Párisban, semmit sem kívánt 's ajánlott annyira, mint a' Matematika, és Historiai tudományoknak tanítását 's tanulását. Sőt maga is mind a' két tudományból ki kérdezgette az ifjúságot, 's szembe tűnő példák által elejekbe terjesztette, mennyire mehet akár melly ifjú is, ha ezzel a' két tudománnyal elegendőképpen fel vagy on ruházva.

Moguntziából Aug. 29-dikén. A' Nápolyban és Ancona vidékén egybe gyűlt Frantzia seregek a' vólt a' tzélja, hogy valahol a' Török foldré

ki száljon, és magát a' pártos Viddíni Basával Pásván Ogluval egygyesíttse, de némelly magános Párisi tudósítások szerént, fel hagyott a' Kormány-szék ezzel a' plánummal, mivel az Orosz Császár, Kalitseff Követje által tudtára adatta a' Kormány-széknek, hogy az Európai Török birtokok akármitsoda szín alatt lejendő meg támadását, nem fogná jó szemmel nézni.

Jelentés.

Számmer Mihály, Veszprémi Könyv Nyomtató műhelyéből, ki kelt Haifzler György Orvosi Munkája. A' főbb Hideglelésekről, a' Pestisről, és a' hideglelős kiütésekről szóló első darab. Mellyben előre botsátódik a' Nyavalyák kitanulásának módja; azután átallyában a' Hideglelésről szólván, következik a' főbb Hidegleléseknek felosztása; hol is 1-ször a' közönséges gyúladózó Hideg, azután a' különös tagoknak hideglelős gyúladása; 2-szor az epe Hideg; 3-szor a' rothadt Hideg; 4-szer a' taknyos Hideg fordul elő. Folytatódik a' Munka a' Pestisnek leírásával, a' Lelki Atyáknak szóló Tóldalékkal, hogy a' szerént a' sinlödök körül szoros hívatallyokban eljárván, egésségeket, 's életeket óltalmazhassák. Végre a' hideglelős kiütésekkel átallyában, azután a' hójagos himlővel, és annak bé óltásával, a' veres himlővel, skárláttal, köles himlővel, Patétssel, tsalán himlővel, és utólyára az orbántzal fejeződik bé a' Munka.

Betsülteri magát e' Munka azzal, hogy a' nyavalyák felosztása, azoknak gerjesztő okai,

más nyavalyáktól különböztető jelei, kezdete, kimenetele, orvoslása, és az életrend olly híven; 's olly rendesen le íratattak, hogy minden házi Gazda, kivált Lelki Atyák, és falusi Borbélyok hasznát vehetik. Találtatik: Debretzenben, Egerben, Elztergomban, Gyöngyösön, Győröt, Kalotsán, Ketskémén, Kolosváron, Komáromban, Losontzon, Miskóltzon, Nagy Károlyban, Nagy Körösön, Nagy Szebenben, Nagy Szombathban, Nagy Váradon, Nyitrán, Pápán, Pesten, Pétsen, Posonban, Sáros Patakon, Szegeden, Székes Fehérvárat, Szigéthen, Szombathelyen, Vátzon, Wefzprémbe, és Ungváron.

Háifzler György

T. N. Wefzpr. Vármegyei Orvos.

Harmadfzori Híradás.

Mind azoknak, valakik a' Kerti Sáfrányt vagy nagyobb vagy kissebb mértékben termesztik, 's annak megszedett virágát szándékoznak eladni, adjuk ezennel tudtokra, hogy: mivel már azt nagyobb részfent megszedték és sokaknak jól esne, ha megszedett virágát, valamelly hozzájuk közel eső helyen adhatnák bé, és nem kellene messzire földre vitetni, azt a' rendelést tettük, akarván azokon könnyebbíteni, kik azt Magyar Országban is termesztik, hogy a' Pesten, Győrben, Mosonyban és Posonyban lévő Kereskedő Házainknál, az arra a' végre rendeltetett embereink a' Sáfrányt, akár több; akár kevesebb légyen az bé fogják venni, és azonnal kész pénzül ki fogják az árát fizetni. Bétsben September 5-dikén 1801.

Fellner és Kereskedő társai.